

Tantárgy neve/kódja:	Szintaxis 2 (Magyar szintaxis) / BNY-DK-077
Tárgyfelelős:	Doktori iskola vezető
Tantárgy oktatója:	Surányi Balázs, PhD DSc, egyetemi tanár
Kreditszám:	8
Óratípus:	előadás
A tantárgy céljának rövid ismertetése:	A kurzus a mai magyar nyelv szintaxisának témakörébe vezeti be hallgatóit a generatív szintaxiselmélet alapján. A hallgatók megismerkednek a magyar nyelv szintaxisának főbb sajátos jelenségeivel, és azok elemzési lehetőségeivel.
Elsajátítandó elméleti ismeretanyag:	A főbb tárgyalt témák: Alany és topik a magyar mondatban. A komment belső szerkezete, igekötők és igemódosítók. A funkcionális projekciók alkalmazása a magyar mondat szerkezetének elemzésében. A fókusz szerkezeti elemzése. A kvantoros kifejezések helye a mondat szerkezetben. Az ige utáni mező szerkezete.
Elsajátítandó gyakorlati ismeretanyag:	<ul style="list-style-type: none"> - a magyar mondat szerkezetének elemzése, - a magyar nyelv sajátos szintaktikai jelenségeinek azonosítása, azok szerkezeti elemzése; - a generatív szintaktikai elmélet alkalmazási lehetőségei a magyar mondat szerkezet elemzésében; - a magyar nyelv szintaktikai elemzéséből származó ismeretek integrálásának lehetőségei tágabb kutatási projektekbe.
A 2-4 legfontosabb kötelező irodalom felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	<p>É. Kiss Katalin. 1992. Az egyszerű mondat szerkezete. In: Strukturális magyar nyelvtan I., Mondattan. Szerk. Kiefer Ferenc. Budapest: Akadémiai. pp. 74-160. ISBN: 963-05-6468-8.</p> <p>É. Kiss, Katalin. 2002. <i>The Syntax of Hungarian</i>. Cambridge: Cambridge University Press. ISBN-13: 978-0521669399. 1-7. fejezet.</p> <p>É. Kiss, Katalin. 1998. Mondattan. In: É. Kiss, Katalin – Kiefer, Ferenc – Siptár, Péter. <i>Új magyar nyelvtan</i>. Budapest: Osiris Kiadó, 1998. ISBN 963-3793270. pp. 1-83.</p> <p>Bánréti Zoltán. 2022. VP-ellipsis in coordinated clauses with a parallel structure. In: Bánréti Zoltán (ed.), <i>Coordination and Ellipsis</i> Amsterdam: Amsterdam University Press. pp. 119-138. ISBN 9789048556038.</p>

<p>A 2-4 legfontosabb ajánlott irodalom felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)</p>	<p>É. Kiss, Katalin. 2002. <i>The Syntax of Hungarian</i>. Cambridge: Cambridge University Press. ISBN-13: 978-0521669399. 8-10. fejezet.</p> <p>É. Kiss, Katalin. 1998. Mondattan. In: É. Kiss, Katalin – Kiefer, Ferenc – Siptár, Péter. <i>Új magyar nyelvtan</i>. Budapest: Osiris Kiadó, 1998. ISBN 963-3793270. pp. 84-126.</p> <p>Lipták Anikó. 2022. Sluicing. In: Bánréti Zoltán (ed.), <i>Coordination and Ellipsis</i> Amsterdam: Amsterdam University Press. pp. 139-154. ISBN 9789048556038.</p>	
<p>Elmélet-gyakorlat aránya:</p>	<p>Elméleti óra óraszám: 100%</p>	<p>Gyakorlati óra óraszám: 0%</p>
<p>Az alkalmazott oktatási módszerek:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Szemléltető anyaggal kísért elméleti előadások - adatok közös szintaktikai elemzése az órán - a magyar nyelv szintaktikai jelenségeinek összehasonlítása más nyelvek funkcionálisan megfelelő szerkezetével 	
<p>Az értékelés módja:</p>	<p>- írásbeli félév végi vizsga, amely többféle típusú kérdésből áll össze (többszörös feleletválasztás, kiegészítés, példázás, terminológiai definíciók, szintaktikai szerkezeti ágrajz készítése, Magyar nyelvi adatok elemzése)</p>	
<p>Az értékelés kritériuma:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - 80-100% = kiválóan megfelelt (5) - 60-79% = megfelelt (3) - 0-59% = nem felelt meg (1) 	
<p>Miként járul hozzá a tantárgy a doktori iskola képzési programjában tanulási eredményként megjelölt MKKR 8. szintű tanulási eredmények eléréséhez.</p>	<p>Tudás: Érti a magyar nyelv szintaxisának sajátosságait és a jelenlegi vitákat azok elemzéséről.</p> <p>Készségek: Képes szintaktikai elméleteket alkalmazni magyar nyelvi adatokra, összehasonlítani versengő elemzéseket, és önálló elemzéseket kidolgozni a magyar nyelv adataira.</p> <p>Attitűdök: Nyitottságot mutat különböző nyelvészeti keretrendszerek iránt; kritikusan értékeli az érveket; elkötelezett a magas szintű tudományos kutatás mellett.</p> <p>Felelősség és autonómia: Képes önálló szintaktikai kutatást végezni a magyar nyelv adatain, eredményeit szakmai közönség előtt bemutatni, és hozzájárulni a tudományos diskurzushoz.</p>	